

ประกาศสำนักงานอัยการสูงสุด
เรื่อง การรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน
พ.ศ.

ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ วรรคสอง บัญญัติว่า “ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้น ต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกชั้นตอนเมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกรอบระยะเวลาที่กำหนดโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป” นั้น

ดังนั้น เพื่อให้การตรากฎหมายของสำนักงานอัยการสูงสุดสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ สำนักงานอัยการสูงสุดจึงได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน พ.ศ. โดยข้าราชการฝ่ายอัยการและบุคคลทั่วไปสามารถแสดงความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ www.ago.go.th หัวข้อรับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมาย และเว็บไซต์ <http://www.lawamendment.go.th> ได้ตั้งแต่วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๑ ถึง ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เพื่อให้สำนักงานอัยการสูงสุดจะได้รวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป ทั้งนี้ สำนักงานอัยการสูงสุดได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน พ.ศ. พร้อมทั้งข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็นแนบท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑

(นายเข็มชัย ชุติวงศ์)

อัยการสูงสุด

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน

พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน

เหตุผล

เนื่องจากปัญหาการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานระหว่างประเทศได้ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น และส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศไทยทั้งในฐานะที่เป็นรัฐปลายทางและถูกใช้เป็นรัฐทางผ่าน เพื่อลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานเข้าสู่รัฐอื่น ๆ แต่ปรากฏว่ากฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันยังไม่สามารถใช้บังคับ เพื่อดำเนินคดีกับการกระทำผิดเกี่ยวกับการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และไม่สอดคล้อง กับพันธกรณีซึ่งประเทศไทยได้ลงนามในพิธีสารเพื่อต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ทางบก ทางทะเล และทางอากาศ เพิ่มเติมอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร จึงสมควรกำหนดลักษณะความผิดให้ครอบคลุมการกระทำดังกล่าวเพื่อป้องกันและปราบปรามการลักลอบขน ผู้โยกย้ายถิ่นฐานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเพื่อให้สอดคล้องกับพันธกรณีของอนุสัญญาและพิธีสารที่เกี่ยวข้อง ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ป้องกันและปราบปรามการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน

พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการลักลอบขนผู้โยกย้าย
ถิ่นฐาน

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๘ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ ของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อกำหนด มาตรการในการป้องกันและปราบปรามที่มีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ซึ่งเป็นอาชญากรรมข้ามชาติที่ร้ายแรงและเกี่ยวข้องกับกลุ่มอาชญากรที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ซึ่งเป็น ภัยคุกคามต่อความมั่นคงภายในราชอาณาจักรและต่อประชาคมระหว่างประเทศ ให้สอดคล้องกับ พันธกรณีตามพิธีสารเพื่อต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ เพิ่มเติม อนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรที่ประเทศไทยได้ลงนาม ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทยแล้ว

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ผู้โยกย้ายถิ่นฐาน” หมายความว่า บุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติของรัฐบาลปลายทางหรือผู้ซึ่งไม่ได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองของรัฐนั้น

“พาหนะ” หมายความว่า ยานพาหนะหรือสัตว์พาหนะ หรือสิ่งอื่นใดที่อาจนำบุคคลจากที่แห่งหนึ่งไปยังที่แห่งหนึ่ง

“เรือ” หมายความว่า พาหนะทางน้ำประเภทใด ๆ รวมถึงพาหนะที่ลอยอยู่เหนือน้ำ และเครื่องบินทะเลซึ่งใช้หรือสามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการขนส่งทางน้ำ ยกเว้นเรือรบ เรือช่วยรบ หรือเรืออื่นซึ่งรัฐบาลเป็นเจ้าของหรือดำเนินการและใช้ในขณะนั้นเฉพาะในราชการที่ไม่ใช่เชิงพาณิชย์

“องค์กรอาชญากรรม” หมายความว่า คณะบุคคลตั้งแต่สามคนขึ้นไปที่รวมตัวกันช่วงระยะเวลาหนึ่งและร่วมกันกระทำการใด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระทำความผิดร้ายแรงและเพื่อได้มาซึ่งผลประโยชน์ทางการเงิน ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์ทางวัตถุอย่างอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ และให้หมายความรวมถึงนายทหารชั้นสัญญาบัตร ข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญระดับปฏิบัติการซึ่งอัยการสูงสุดแต่งตั้งจากผู้ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดในข้อบังคับเพื่อให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้ประธานศาลฎีกา นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และอัยการสูงสุดรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ประธานศาลฎีกาและอัยการสูงสุดมีอำนาจออกข้อบังคับ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของตน ข้อบังคับและกฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๕ ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ทางการเงินหรือผลประโยชน์ทางวัตถุอย่างอื่นจากการนั้น ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม ผู้นั้นกระทำความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน

(๑) จัดให้ผู้โยกย้ายถิ่นฐานเข้ามาในราชอาณาจักร โดยฝ่าฝืนกฎหมาย

(๒) ดำเนินการใด ๆ เพื่อให้ผู้โยกย้ายถิ่นฐานเข้าไปในรัฐอื่น โดยฝ่าฝืนกฎหมายของรัฐนั้น ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้โยกย้ายถิ่นฐานจะผ่านราชอาณาจักรหรือไม่ก็ตาม

(๓) ให้ผู้โยกย้ายถิ่นฐานคนใดเข้าพักอาศัย ซ่อนเร้น หรือช่วยด้วยประการใด ๆ เพื่อให้ผู้โยกย้ายถิ่นฐานนั้นคงอยู่ในราชอาณาจักรหรือในรัฐอื่นโดยฝ่าฝืนต่อกฎหมาย โดยรู้ว่าผู้โยกย้ายถิ่นฐานนั้น อยู่ในราชอาณาจักรหรือในรัฐอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือการอนุญาตสิ้นสุดหรือถูกเพิกถอน

(๔) ทำ ผลิต จัดหา จัดให้ ครอบครอง หรือใช้ ซึ่งเอกสารเดินทางปลอมหรือเอกสารแสดงตนปลอมเพื่ออำนวยความสะดวกหรือช่วยในการกระทำความผิดตาม (๑) (๒) หรือ (๓)

เอกสารเดินทางปลอมหรือเอกสารแสดงตนปลอมตาม (๔) หมายความว่า หนังสือเดินทาง เอกสารเดินทางหรือเอกสารแสดงตน

(ก) ซึ่งถูกทำปลอมขึ้นทั้งฉบับ หรือแต่ส่วนหนึ่งส่วนใด เต็มหรือตัดทอนข้อความหรือแก้ไขด้วยประการใด ๆ ในหนังสือเดินทาง เอกสารเดินทาง หรือเอกสารแสดงตนที่แท้จริง

(ข) ซึ่งได้ออกให้โดยไม่ถูกต้องหรือได้รับโดยแสดงข้อความเท็จ การข่มขู่ การทุจริตหรือประพฤตินิชอบหรือในลักษณะอื่นใดที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือ

(ค) ซึ่งถูกนำไปใช้โดยบุคคลนอกเหนือจากผู้ถือซึ่งทรงสิทธิ

มาตรา ๖ ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน

(๑) จัดการ ส่งการ ช่วยเหลือ ยุยง อำนวยความสะดวก หรือให้คำปรึกษาในการกระทำความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน

(๒) อุปการะโดยให้ทรัพย์สิน จัดหาที่ประชุมหรือที่พำนักให้แก่ผู้กระทำความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน

(๓) ช่วยเหลือด้วยประการใดเพื่อให้ผู้กระทำความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานพ้นจากการถูกจับกุม

(๔) เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้กระทำความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานเพื่อมิให้ผู้กระทำความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานถูกลงโทษ

(๕) ชักชวน ชี้แนะ หรือติดต่อบุคคลให้เข้าเป็นสมาชิกขององค์กรอาชญากรรมเพื่อประโยชน์ในการกระทำความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน

มาตรา ๗ ผู้ใดเตรียมเพื่อกระทำความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ต้องระวางโทษหนึ่งในสามของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

มาตรา ๘ ผู้ใดสมคบโดยการตกลงกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป เพื่อกระทำความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ต้องระวางโทษไม่เกินกึ่งหนึ่งของโทษที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

ถ้าผู้ที่สมคบกันกระทำความผิดคนหนึ่งคนใดได้ลงมือกระทำความผิดตามที่ได้สมคบกันผู้ร่วมสมคบด้วยกันทุกคนต้องระวางโทษตามที่ได้บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นอีกกระทงหนึ่งด้วย

ในกรณีที่มีความผิดได้กระทำถึงขั้นลงมือกระทำความผิด แต่เนื่องจากการเข้าขัดขวางของผู้สมคบทำให้การกระทำนั้นกระทำไปไม่ตลอด หรือกระทำไปตลอดแล้วแต่การกระทำนั้นไม่บรรลุผล ผู้สมคบที่กระทำการขัดขวางนั้นต้องรับโทษตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งกลับใจให้ความจริงแก่การสมคบต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนที่จะมีการกระทำความผิดตามที่ได้มีการสมคบกัน ศาลจะไม่ลงโทษหรือลงโทษผู้นั้นน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้

มาตรา ๙ ถ้าการกระทำความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ได้กระทำโดยร่วมกันตั้งแต่สามคนขึ้นไปหรือโดยสมาชิกขององค์กรอาชญากรรม ต้องระวางโทษหนักกว่าโทษที่กฎหมายบัญญัติไว้กึ่งหนึ่ง

ในกรณีที่สมาชิกขององค์กรอาชญากรรมได้กระทำความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน สมาชิกขององค์กรอาชญากรรมทุกคนที่เป็นสมาชิกอยู่ในขณะที่กระทำความผิด ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นแม้จะมีได้เป็นผู้กระทำความผิดนั้นเอง

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งได้กระทำเพื่อให้ผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ตกอยู่ในอำนาจของผู้อื่นโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

มาตรา ๑๐ ผู้ใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ โดยแสดงตนเป็นเจ้าพนักงานและกระทำการเป็นเจ้าพนักงาน โดยตนเองมิได้เป็นเจ้าพนักงานที่มีอำนาจหน้าที่กระทำการนั้น ต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

มาตรา ๑๑ ผู้ใดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น ข้าราชการ พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พนักงานองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ กรรมการหรือผู้บริหารหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ เจ้าพนักงาน หรือกรรมการองค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้ใดกระทำความผิดใดตามพระราชบัญญัตินี้เสียเอง ต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

มาตรา ๑๒ ผู้ใดกระทำความผิดตามหมวดนี้ นอกราชอาณาจักร ผู้นั้นจะต้องรับโทษในราชอาณาจักรตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ โดยให้นำมาตรา ๑๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญา มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓ ห้ามมิให้ดำเนินคดีอาญากับผู้โยกย้ายถิ่นฐานในความผิดตามหมวดนี้ แต่ไม่กระทบต่อการดำเนินคดีอาญากับผู้โยกย้ายถิ่นฐานในความผิดฐานอื่น

มาตรา ๑๔ ให้ความผิดตามหมวดนี้เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

มาตรา ๑๕ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อัยการสูงสุดหรือผู้ซึ่งอัยการสูงสุดมอบหมายดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน

(๒) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน เพื่อให้การปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(๓) กำหนดแนวทางและกำกับดูแลการดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศตลอดจนการให้ความร่วมมือและประสานงานกับรัฐอื่น หน่วยงานหรือองค์การระหว่างประเทศเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน

(๔) ดำเนินการอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๖ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ อัยการสูงสุดหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายอาจขอให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความจำเป็น

ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐตามวรรคหนึ่งมีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๗ ให้สำนักงานอัยการสูงสุด ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการประสานงานและร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและต่างประเทศ รวมทั้งองค์การระหว่างประเทศ เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

ทั้งนี้ ให้สำนักงานอัยการสูงสุดจัดงบประมาณและบุคลากรให้เพียงพอและเหมาะสมกับการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๘ การช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิภาพผู้โยกย้ายถิ่นฐานจากการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ให้พิจารณาตามความเหมาะสมและเป็นไปตามพันธกรณีภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ และกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และหลักการว่าด้วยการไม่เลือกปฏิบัติ

หมวด ๒

มาตรการป้องกันและปราบปรามการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน

มาตรา ๑๙ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในเคหสถาน หรือสถานที่อื่นใด เพื่อตรวจค้น เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีทรัพย์สินซึ่งมีไว้เป็นความผิดหรือได้มาโดยการกระทำความผิด หรือได้ใช้หรือจะใช้ในการกระทำความผิด หรือใช้เพื่อให้ได้รับประโยชน์จากการกระทำความผิด หรือมีบุคคล วัตถุ และสิ่งของซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดี ได้ซุกซ่อนอยู่ในเคหสถานหรือสถานที่ดังกล่าว ประกอบกับมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าหากปล่อยให้นั้นเข้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้ทรัพย์สินหรือพยานหลักฐานดังกล่าวอาจถูกโยกย้าย ซุกซ่อน ทำลาย หรือทำให้เปลี่ยนแปลงสภาพไปจากเดิม

(๒) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งบัญชี เอกสาร หรือวัตถุใด ๆ มาเพื่อตรวจสอบหรือประกอบการพิจารณา

(๓) ตรวจค้นบุคคล ที่มีเหตุสงสัยตามสมควรว่ามีทรัพย์สินซึ่งมีไว้เป็นความผิดหรือได้มาโดยการกระทำความผิด หรือได้ใช้หรือจะใช้ในการกระทำความผิด หรือซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้ซุกซ่อนอยู่ แต่ถ้าผู้นั้นเป็นหญิงจะต้องให้หญิงอื่นเป็นผู้ค้น

(๔) ตรวจค้นพาหนะใด ๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยตามสมควรว่ามีพยานหลักฐานหรือบุคคลที่ตกเป็นผู้โยกย้ายถิ่นฐานจากการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้อยู่ในพาหนะนั้น

(๕) ยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่ค้นพบหรือที่ส่งมาดังกล่าวไว้ใน (๑) (๒) (๓) และ (๔)

การใช้อำนาจตามวรรคหนึ่ง (๑) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ค้นปฏิบัติตามข้อบังคับที่อัยการสูงสุดกำหนดโดยแสดงความบริสุทธิ์ก่อนการเข้าค้นและให้แสดงบัตรประจำตัวและเอกสารที่ให้อำนาจในการตรวจค้น และเหตุอันควรเชื่อที่ทำให้สามารถเข้าค้นได้เป็นหนังสือให้ไว้แก่ผู้ครอบครองเคหสถานหรือสถานที่ค้นนั้น เว้นแต่ไม่มีผู้ครอบครองอยู่ ณ ที่นั้น ก็ให้ค้นต่อหน้าบุคคลอื่นอย่างน้อยสองคน ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ขอร้องมาเป็นพยาน ในกรณีดังกล่าวให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ค้นส่งมอบสำเนาเอกสารและ

หนังสือนั้นให้แก่ผู้ครอบครองเคหสถานหรือสถานที่ดังกล่าวทันทีที่สามารถกระทำได้ และหากเป็นการค้นในเวลากลางคืน จะต้องมีการขออนุญาตชั้น ๓ ขึ้นไป หรือขออนุญาตพลเรือนตั้งแต่ระดับขานาญการขึ้นไป หรือขออนุญาตตำรวจตำแหน่งตั้งแต่สารวัตรหรือเทียบเท่าขึ้นไป หรือขออนุญาตทหารตำแหน่งตั้งแต่ผู้บังคับกองพันหรือเทียบเท่าขึ้นไป หรือขออนุญาตทหารเรือหรือขออนุญาตตำรวจในสังกัดกองบังคับการตำรวจน้ำซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บังคับการเรือหรือเทียบเท่าขึ้นไป หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นหัวหน้าในการดำเนินการ

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้เป็นหัวหน้าในการเข้าค้นส่งสำเนาบันทึกเหตุอันควรเชื่อตามวรรคสอง และสำเนาบันทึกการตรวจค้นและบัญชีทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปในทันทีที่กระทำได้

พนักงานเจ้าหน้าที่ตำแหน่งใดหรือระดับใดจะมีอำนาจหน้าที่ตามที่ได้กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งทั้งหมดหรือแต่บางส่วน หรือจะต้องได้รับอนุมัติจากบุคคลใดก่อนดำเนินการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่อัยการสูงสุดกำหนด โดยทำเอกสารมอบหมายให้ไว้ประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายนั้น

ในการดำเนินการตาม (๓) และ (๔) พนักงานเจ้าหน้าที่อาจสั่งให้ผู้ใดบังคับบัญชาทำแทนได้

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารอื่นใดซึ่งส่งทางไปรษณีย์ โทรเลข โทรศัพท์ โทรสาร คอมพิวเตอร์ เครื่องมือหรืออุปกรณ์ในการสื่อสารสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อสารสนเทศอื่นใด ถูกใช้หรืออาจถูกใช้เพื่อประโยชน์ในการกระทำความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับอนุมัติเป็นหนังสือจากอัยการสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี จะยื่นคำขอฝ่ายเดียวต่อศาลอาญาหรือศาลจังหวัดที่มีเขตอำนาจเพื่อมีคำสั่งอนุญาตให้พนักงานเจ้าหน้าที่ได้มาซึ่งเอกสาร หรือข้อมูลข่าวสารดังกล่าวก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับประธานศาลฎีกา

การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลพิจารณาถึงผลกระทบต่อสิทธิส่วนบุคคลหรือสิทธิอื่นใดประกอบกับเหตุผลและความจำเป็น ดังต่อไปนี้

(๑) มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะมีการกระทำความผิดหรือจะมีการกระทำความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน

(๒) มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะได้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานจากการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

(๓) ไม่อาจใช้วิธีการอื่นใดที่เหมาะสมหรือมีประสิทธิภาพมากกว่าได้

การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลสั่งอนุญาตได้คราวละไม่เกินเก้าสิบวันโดยจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ก็ได้ และให้ผู้เกี่ยวข้องกับเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารตามคำสั่งดังกล่าวให้ความร่วมมือเพื่อให้เป็นไปตามความในมาตรานี้ ภายหลังจากที่มีคำสั่งอนุญาต หากปรากฏข้อเท็จจริงว่าเหตุผลความจำเป็นไม่เป็นไปตามที่ระบุหรือพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไป ให้ศาลมีอำนาจเปลี่ยนแปลงคำสั่งอนุญาตหรือขยายระยะเวลาอนุญาตได้ตามที่เห็นสมควร

ในการดำเนินการตามคำสั่งของศาล ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจร้องขอให้บุคคลใดช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ได้ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการตามที่ได้รับอนุญาตแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่บันทึกรายละเอียดผลการดำเนินการนั้น และให้ส่งบันทึกนั้นไปยังศาลที่มีคำสั่งโดยเร็ว

บรรดาเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารที่ได้มาตามวรรคหนึ่ง ให้เก็บรักษาและใช้ประโยชน์ในการสืบสวนและใช้เป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดีความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานเท่านั้น ทั้งนี้ ตามข้อบังคับที่อัยการสูงสุดกำหนด

มาตรา ๒๑ ห้ามมิให้บุคคลใดที่ดำเนินการตามมาตรา ๒๐ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ได้มา เว้นแต่เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ซึ่งได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๐ และเป็นการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่หรือตามกฎหมายหรือตามคำสั่งศาล

มาตรา ๒๒ ในกรณีจำเป็นและเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ให้อัยการสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย แล้วแต่กรณี มอบหมายให้บุคคลใดจัดทำเอกสารหรือหลักฐานใดขึ้นหรือปฏิบัติการอำพราง เพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อัยการสูงสุดกำหนดในข้อบังคับ

การปฏิบัติการอำพรางตามวรรคหนึ่ง หมายความว่า การดำเนินการทั้งหลายเพื่อปิดบังสถานะหรือวัตถุประสงค์ของการดำเนินการโดยลวงผู้อื่นให้เข้าใจไปในทางอื่น หรือเพื่อมิให้รู้ความจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน

การจัดทำเอกสารหรือหลักฐานใด หรือการปฏิบัติการอำพรางตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการกระทำโดยชอบด้วยกฎหมาย

มาตรา ๒๓ ในกรณีจำเป็นและเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอัยการสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย แล้วแต่กรณี มีอำนาจให้มีการเคลื่อนย้ายภายใต้การควบคุม

การเคลื่อนย้ายภายใต้การควบคุมตามวรรคหนึ่ง หมายความว่า วิธีการอนุญาตให้ของผิดกฎหมายหรือต้องสงสัยผ่านออกไปจาก ผ่าน หรือเข้าไปสู่เขตแดนของรัฐหนึ่งหรือมากกว่ารัฐหนึ่ง โดยการรับรู้และอยู่ภายใต้การติดตามดูแลของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ เพื่อการสืบสวนสอบสวนความผิดและเพื่อระบุตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องในการกระทำความผิดนั้น

หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการขออนุญาต การอนุญาต และการเคลื่อนย้ายภายใต้การควบคุม ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่อัยการสูงสุดกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ในข้อบังคับดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีมาตรการควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจด้วย

การกระทำและพยานหลักฐานที่ได้มาจากการกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๓ ให้รับฟังเป็นพยานหลักฐานได้

มาตรา ๒๔ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจใช้เครื่องมือสื่อสารโทรคมนาคม เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ หรือด้วยวิธีการอื่นใด เฉพาะในการสะกดรอยผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดหรือจะกระทำความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน เพื่อสืบสวน จับกุม แสวงหาและรวบรวมพยานหลักฐาน ทั้งนี้ ตามข้อบังคับที่อธิการสูงสุดกำหนด

มาตรา ๒๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๒๖ การใดที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการไปตามอำนาจหน้าที่ที่พระราชบัญญัตินี้หรือตามที่กฎหมายอื่นให้อำนาจ พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ต้องรับผิดชอบทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัย

มาตรา ๒๗ ก่อนฟ้องคดีต่อศาล ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน พนักงานอัยการโดยตนเองหรือโดยได้รับคำร้องขอจากพนักงานสอบสวน จะนำผู้โยกย้ายถิ่นฐานหรือพยานบุคคลมายื่นคำร้องต่อศาล โดยระบุการกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าได้มีการกระทำความผิดและเหตุแห่งความจำเป็นที่จะต้องมีการสืบพยานไว้โดยพลันก็ได้

ในกรณีที่ผู้โยกย้ายถิ่นฐานหรือพยานบุคคลจะให้การต่อศาลเอง เมื่อผู้โยกย้ายถิ่นฐานหรือพยานบุคคลแจ้งแก่พนักงานอัยการแล้ว ให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลโดยไม่ชักช้า

ให้ศาลสืบพยานทันทีที่ได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ในการนี้ หากผู้มีส่วนได้เสียในคดีคนใดยื่นคำร้องต่อศาลแฉเหตุผลและความจำเป็นขอถามค้านหรือตั้งทนายความถามค้านเมื่อเห็นสมควร ก็ให้ศาลมีคำสั่งอนุญาตได้

ถ้าต่อมามีการฟ้องผู้ต้องหาเป็นจำเลยในการกระทำความผิดตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๑ ก็ให้รับฟังพยานดังกล่าวในการพิจารณาพิพากษาคดีนั้นได้

ให้นำความในมาตรา ๒๓๗ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๘ กรณีที่ได้มีการฟ้องคดีไว้แล้ว แต่มีเหตุจำเป็นที่ต้องสืบพยานหลักฐานที่เกี่ยวกับประเด็นสำคัญในคดีไว้ล่วงหน้าก่อนถึงกำหนดวันนัดสืบพยาน ให้นำความในมาตรา ๒๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๓

มาตรการป้องกันและปราบปรามการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางทะเล

มาตรา ๒๙ อัยการสูงสุดหรือผู้ซึ่งอัยการสูงสุดมอบหมายเป็นผู้มีอำนาจในการพิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับความร่วมมือกับรัฐอื่นในการใช้มาตรการป้องกันและปราบปรามการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางทะเล

มาตรา ๓๐ เมื่ออัยการสูงสุดหรือผู้ซึ่งอัยการสูงสุดมอบหมายตามมาตรา ๒๙ ได้รับคำร้องขอจากรัฐเจ้าของธงหรือเครื่องหมายการจดทะเบียนให้ดำเนินการใด ๆ กับเรือที่ชักธงหรือแสดงเครื่องหมายการจดทะเบียนของรัฐดังกล่าว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามที่อัยการสูงสุดหรือผู้ซึ่งอัยการสูงสุดมอบหมายได้ตกลงกับรัฐเจ้าของธงหรือรัฐเจ้าของเครื่องหมายการจดทะเบียนเรื่องนั้น รวมถึงการขึ้นเรือ การค้นเรือ และให้มีอำนาจดำเนินการที่เหมาะสมต่อบุคคลและทรัพย์สินบนเรือ นั้น ทั้งนี้ ให้ดำเนินการที่จำเป็นเพื่อบรรเทาอันตรายที่กำลังจะเกิดขึ้นต่อชีวิตของบุคคลด้วย

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งอัยการสูงสุดหรือผู้ซึ่งอัยการสูงสุดมอบหมายตามมาตรา ๒๙ เพื่อแจ้งผลการดำเนินการให้รัฐเจ้าของธงหรือเครื่องหมายการจดทะเบียนทราบ

มาตรา ๓๑ กรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ในเรือซึ่งกำลังใช้เสรีภาพในการเดินเรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ และเรือที่ชักธงหรือแสดงเครื่องหมายการจดทะเบียนของรัฐภาคีตามพิธีสารเพื่อต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศเพิ่มเติมอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งอัยการสูงสุดหรือผู้ซึ่งอัยการสูงสุดมอบหมายตามมาตรา ๒๙ เพื่อดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) แจ้งให้รัฐเจ้าของธงหรือเครื่องหมายการจดทะเบียนทราบเพื่อให้ยืนยันการจดทะเบียนเรือ หรือการยืนยันสิทธิเรือที่ชักธง

(๒) ขออำนาจจากรัฐเจ้าของธงหรือเครื่องหมายการจดทะเบียนเพื่อดำเนินมาตรการที่เหมาะสมต่อเรือ นั้น รวมถึงการขึ้นเรือ การค้นเรือ และการดำเนินการที่เหมาะสมต่อบุคคลและทรัพย์สินบนเรือ

(๓) แจ้งผลการดำเนินการให้รัฐเจ้าของธงหรือเครื่องหมายการจดทะเบียนทราบ

เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ในเรือไร้สัญชาติ หรือในเรือที่อยู่ในเขตต่อเนื่อง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดำเนินการตามกฎหมายต่อเรือ บุคคลและทรัพย์สินบนเรือได้โดยไม่ต้องดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

เรือไร้สัญชาติตามวรรคสอง หมายความว่า เรือที่ไม่ได้จดทะเบียนตามกฎหมายของประเทศใดประเทศหนึ่ง หรือเรือที่มีตั้งแต่สองสัญชาติขึ้นไป หรือเรือที่เปลี่ยนธงในระหว่างการเดินทางเรือ

มาตรา ๓๒ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่มีเหตุผลที่เชื่อได้ว่า เรือต่างชาติหรือเรือไร้สัญชาติได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ให้อาณัติสัญญาณให้หยุดในระยะทางที่เรือนั้นสามารถเห็นหรือได้ยินสัญญาณได้ โดยไม่จำเป็นว่าในขณะที่มีคำสั่งให้หยุด เรือหรืออากาศยานของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ออกคำสั่งจะต้องอยู่ในเขตทางทะเลที่ประเทศไทยมีเขตอำนาจ หากเรือนั้นไม่หยุด พนักงานเจ้าหน้าที่มีสิทธิไล่ตามติดพันเรือนั้น เพื่อบังคับให้เรือนั้นหยุดหรือไปยังที่แห่งใดแห่งหนึ่ง และสามารถดำเนินการต่อไปนอกทะเลอาณาเขต เขตต่อเนื่อง หรือเขตเศรษฐกิจจำเพาะได้ หากการไล่ตามติดพันนั้นมิได้ขาดตอนลง แต่สิทธิการไล่ตามติดพันสิ้นสุดลงทันทีเมื่อเรือที่ถูกไล่ตามติดพันนั้นเข้าสู่ทะเลอาณาเขตของประเทศตนหรือประเทศอื่น

การไล่ตามติดพันในวรรคหนึ่ง อาจกระทำโดยเรือหรืออากาศยานอื่นของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติการร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่ก็ได้

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เกิดขึ้นในทะเลอาณาเขต เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่จับผู้กระทำความผิดและส่งให้พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ใด ให้พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่นั้นเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ

ในกรณีที่ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เกิดขึ้นนอกทะเลอาณาเขตหรือส่วนหนึ่งส่วนใดเกิดขึ้นนอกทะเลอาณาเขต เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้จับผู้กระทำความผิดและส่งให้พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ใดแล้ว ให้พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่นั้นมีอำนาจสอบสวนในระหว่างรอคำสั่งแต่งตั้งพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบจากอัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ทั้งนี้ มิให้นำระยะเวลาเดินทางตามปกติที่นำตัวผู้กระทำความผิดส่งให้พนักงานสอบสวนเป็นเวลาควบคุมผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๓๔ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้ดำเนินการตามหมวดนี้ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

หมวด ๔

ความร่วมมือที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินคดี

มาตรา ๓๕ ในระหว่างการสอบสวนคดีความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน หากผู้ต้องหาให้ข้อมูลเองโดยสมัครใจต่อพนักงานสอบสวน หรือพนักงานอัยการ ซึ่งเป็นข้อมูลที่สำคัญ และเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการสืบสวนสอบสวนเกี่ยวกับกิจกรรมและการกระทำความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ซึ่งสามารถใช้เป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดีต่อหัวหน้าหรือผู้มีบทบาทสำคัญในการลักลอบขน

ผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ให้พนักงานสอบสวนบันทึกข้อมูลดังกล่าวไว้ในสำนวนการสอบสวนแล้วเสนอสำนวนการสอบสวนต่ออัยการสูงสุด

ถ้าอัยการสูงสุดเห็นว่าข้อมูลที่ได้รับจากผู้ต้องหาเป็นข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งตามความในวรรคหนึ่ง ให้อัยการสูงสุดมีอำนาจใช้ดุลพินิจออกคำสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหานั้นทุกข้อหาหรือบางข้อหาก็ได้

ในกรณีที่มีการฟ้องคดีแล้ว หากการให้ข้อมูลดังกล่าวในวรรคหนึ่งได้กระทำในระหว่างการพิจารณาคดีของศาล ให้อัยการสูงสุดมีอำนาจออกคำสั่งถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์ ถอนฎีกา หรือไม่อุทธรณ์ ไม่ฎีกาในความผิดนั้นทั้งหมดหรือบางส่วน แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ภายใต้บังคับของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๓๖ ถ้าศาลเห็นว่าผู้กระทำความผิดผู้ใดให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ในการปราบปรามการกระทำความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ พนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานสอบสวน หรือพนักงานอัยการ ศาลจะลงโทษผู้นั้นน้อยกว่าอัตราโทษขั้นต่ำที่กำหนดไว้สำหรับความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ก็ได้

หมวด ๕

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๗ ผู้ใดกระทำความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงสิบสองปีและปรับตั้งแต่สี่แสนบาทถึงหนึ่งล้านสองแสนบาท

มาตรา ๓๘ นิติบุคคลใดกระทำความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งล้านบาทถึงห้าล้านบาท

ในกรณีที่การกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งของนิติบุคคล เกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการหรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกปีถึงสิบสองปี และปรับตั้งแต่หกแสนบาทถึงหนึ่งล้านสองแสนบาท

มาตรา ๓๙ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘ วรรคสอง เป็นเหตุให้ผู้โยกย้ายถิ่นฐานตกอยู่ในสถานการณ์น่าจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและความปลอดภัยของผู้โยกย้ายถิ่นฐานนั้น ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่เจ็ดแสนบาทถึงหนึ่งล้านห้าแสนบาท

มาตรา ๔๐ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘ วรรคสอง เป็นเหตุให้ผู้โยกย้าย
ถิ่นฐาน

(๑) ได้รับอันตรายสาหัส หรือเป็นโรคร้ายแรงซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อชีวิต

(๒) ได้รับการประติบัติโดยไร้มนุษยธรรมหรือย่ำยีศักดิ์ศรี

(๓) ถูกนำไปแสวงหาประโยชน์อื่นใด

(๔) ได้รับความทรมานหรือการกระทำอันทารุณโหดร้าย

ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่แปดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดแสนบาทถึงสองล้านบาท
ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘ วรรคสอง เป็นเหตุให้ผู้โยกย้ายถิ่นฐานถึงแก่
ความตาย ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งล้านบาท
ถึงสองล้านบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

มาตรา ๔๑ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งบัญชี เอกสารหรือวัตถุใด ๆ ตามมาตรา ๑๙ (๒) ต้อง
ระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานสอบสวน หรือ
ผู้ซึ่งเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๐ ผู้กระทำต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง

มาตรา ๔๓ ผู้ใดปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๒ หรือมาตรา ๒๔ กระทำการนอกเหนือวัตถุประสงค์
ในการสืบสวนสอบสวนตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์อันมิชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ให้ผู้นั้น
ไม่ได้รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าการกระทำนั้นเป็นความผิดอาญา ให้ต้องระวางโทษเป็นสองเท่า
ของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

มาตรา ๔๔ ผู้ใดขัดขวางการสืบสวน การสอบสวน การฟ้องร้อง หรือการดำเนินคดีความผิดฐาน
ลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน เพื่อมิให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถ้าเป็นการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใด
ดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ผู้โยกย้ายถิ่นฐานหรือพยานเพื่อจูงใจ
ให้ผู้นั้นไม่ไปพบพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือไม่ไปศาลเพื่อให้ข้อเท็จจริง
หรือเบิกความ หรือเพื่อให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความอันเป็นเท็จ หรือไม่ให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความ ในการ
ดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ใช้กำลังบังคับ ชูเชื้อ ข่มขู่ ข่มขืนใจ หลอกลวง หรือกระทำการอันมิชอบประการอื่นเพื่อมิให้
ผู้โยกย้ายถิ่นฐานหรือพยานไปพบพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือไม่ไปศาล

เพื่อให้ข้อเท็จจริงหรือเบาะแส หรือเพื่อให้ผู้นั้นให้ข้อเท็จจริงหรือเบาะแสอันเป็นเท็จ หรือไม่ให้ข้อเท็จจริงหรือเบาะแส ในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ เอาไปเสีย แก้ไข เปลี่ยนแปลง ปกปิด หรือซ่อนเร้น เอกสารหรือพยานหลักฐานใด ๆ หรือปลอม ทำ หรือใช้เอกสารหรือพยานหลักฐานใด ๆ อันเป็นเท็จในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการ หรือพนักงานสอบสวน หรือเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือ

(๕) ใช้กำลังบังคับ ชูเชิญ ช่มชู่ ช่มชืนใจ หรือกระทำการอันมิชอบประการอื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการ หรือพนักงานสอบสวน เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๕ ผู้ใดยกย้าย ทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย ทำให้สูญหายหรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งเอกสารหรือบันทึกข้อมูล หรือทรัพย์สินที่พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ยึดหรืออายัดไว้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๖ บรรดาเครื่องมือ เครื่องใช้ พาหนะ เครื่องจักรกล หรือทรัพย์สินอื่นใดที่ใช้ในการกระทำความผิด หรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิด หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิด ให้ริบเสียทั้งสิ้นไม่ว่าจะมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่ก็ตาม

ให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีนั้น เพื่อขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง และเมื่อศาลสั่งรับคำร้องแล้วให้ศาลสั่งให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นสองวันติดต่อกัน เพื่อให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินมายื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ทั้งนี้ ไม่ว่าในคดีดังกล่าวจะปรากฏตัวบุคคลซึ่งอาจเชื่อได้ว่าเป็นเจ้าของหรือไม่ก็ตาม

ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดอ้างตัวเป็นเจ้าของก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งหรือในกรณีที่ปรากฏเจ้าของแต่เจ้าของไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าตนไม่มีโอกาสทราบ หรือไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการกระทำความผิด และจะมีการนำทรัพย์สินดังกล่าวไปใช้ในการกระทำความผิด หรือได้ใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิด หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิด ให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินดังกล่าวได้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่เริ่มประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันตามวรรคสอง และในกรณีนี้มีให้นำมาตรา ๓๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน พ.ศ.

๑. สภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหา

สืบเนื่องจากสมัชชาสหประชาชาติได้มีมติที่ ๕๓/๑๑๑ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๙๘ จัดตั้ง คณะกรรมการเฉพาะกิจระดับรัฐบาลเพื่อพิจารณากร่างอนุสัญญาเพื่อการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ ที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรและพิธีสารที่เกี่ยวข้องอีก ๓ ฉบับ ได้แก่ พิธีสารเกี่ยวกับการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรี และเด็ก พิธีสารเกี่ยวกับการลักลอบค้าและขนผู้โยกย้ายถิ่น และพิธีสารเกี่ยวกับการลักลอบผลิตและค้าอาวุธ เนื่องจากประชาคมโลกได้ตระหนักถึงการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและขยายวงกว้างของอาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งกระทบต่อกระบวนการพัฒนาและคุณภาพชีวิต รวมทั้งคุกคามสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพพื้นฐาน จึงได้มีการจัดประชุมและเปิดโอกาสให้มีการลงนามในวาระการประชุมทางการเมืองระดับสูง ณ เมือง Palermo ประเทศอิตาลี ซึ่งต่อมาได้มีมติคณะรัฐมนตรีลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๔๓ อนุมัติการลงนามในอนุสัญญา ว่าด้วยการต่อต้านองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติและมีมติอนุมัติให้สำนักงานอัยการสูงสุดเป็นหน่วยงานหลัก ในการตรวจสอบพันกรณีตามอนุสัญญาฯ เพื่อรองรับพันกรณีต่าง ๆ ของไทยตามอนุสัญญาฯ ต่อมาเมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๔๔ คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติการลงนามในพิธีสารเพื่อป้องกัน ปราบปราม และลงโทษ การค้ามนุษย์ โดยเฉพาะสตรีและเด็ก เพิ่มเติมอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ ที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร และพิธีสารเพื่อต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ทางบก ทางทะเล และ ทางอากาศ เพิ่มเติมอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร โดยมีมติอนุมัติให้สำนักงานอัยการสูงสุดเป็นหน่วยงานหลักในการตรวจสอบพันกรณีตามอนุสัญญาฯ เพื่อรองรับ พันกรณีต่าง ๆ ของไทยตามอนุสัญญาฯ ต่อมาประเทศไทยโดยพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ทรงเป็นผู้แทนรัฐบาลไทย เสด็จไปยังอาคารสำนักงานใหญ่สหประชาชาติ เพื่อยื่นสัตยาบันสารอนุสัญญา สหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรและพิธีสารเพื่อป้องกัน ปราบปราม และลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะสตรีและเด็ก เพิ่มเติมอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรม ข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ปัจจุบันยังคงเหลือเพียงพิธีสารเพื่อต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ทางบก ทางทะเล และทางอากาศ เพิ่มเติมอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้ง ในลักษณะองค์กร ซึ่งประเทศไทยได้ลงนามเป็นภาคีไว้แต่ยังไม่ได้ยื่นสัตยาบันสารพิธีสารฉบับดังกล่าว จึงจำเป็นต้องอนุรักษ์การภายใต้พันกรณีระหว่างประเทศเพื่อป้องกันและปราบปรามการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน อันเป็นรูปแบบอาชญากรรมข้ามชาติรูปแบบหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและ ความสงบเรียบร้อยของประเทศไทยและของประชาคมโลก

๒. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

เนื่องจากปัญหาการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานระหว่างประเทศได้ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น และส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศไทยทั้งในฐานะที่เป็นรัฐปลายทางและถูกใช้เป็นรัฐทางผ่าน เพื่อลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานเข้าสู่รัฐอื่น ๆ แต่ปรากฏว่ากฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันยังไม่สามารถใช้บังคับเพื่อดำเนินคดีกับการกระทำผิดเกี่ยวกับการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และไม่สอดคล้องกับพันธกรณีซึ่งประเทศไทยได้ลงนามในพิธีสารเพื่อต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ทางบก ทางทะเล และทางอากาศ เพิ่มเติมอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร จึงสมควรกำหนดลักษณะความผิดให้ครอบคลุมการกระทำดังกล่าวเพื่อป้องกันและปราบปรามการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเพื่อให้สอดคล้องกับพันธกรณีของอนุสัญญาและพิธีสารที่เกี่ยวข้องดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๓. หลักการอันเป็นสาระสำคัญของกฎหมายที่จะตราขึ้น

ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน พ.ศ. มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทั้งทางบก ทางทะเล และทางอากาศ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือทั้งระหว่างหน่วยงานภายในและต่างประเทศ เพื่อแก้ไขปัญหาการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน และเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้โยกย้ายถิ่นฐานที่ถูกลักลอบขนด้วย

๔. สาระสำคัญ

ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน พ.ศ. ประกอบด้วยบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔๖ มาตรา แบ่งออกเป็น ๕ หมวด ดังนี้

๔.๑ บทนิยามศัพท์ (ร่างมาตรา ๓) มีการกำหนดคำนิยามที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ ๑) ผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ๒) พาหนะ ๓) เรือ ๔) องค์กรอาชญากรรม ๕) พนักงานเจ้าหน้าที่ และ ๖) รัฐมนตรี

๔.๒ ผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔) มีการกำหนดให้ประธานศาลฎีกา นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และอัยการสูงสุดรักษาการ โดยให้ประธานศาลฎีกาและอัยการสูงสุดมีอำนาจออกข้อบังคับ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของตน

๔.๓ หมวด ๑ บททั่วไป (ร่างมาตรา ๕ ถึงร่างมาตรา ๑๘)

๑) กำหนดให้การกระทำตามพิธีสารเพื่อต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ทางบก ทางทะเล และทางอากาศ เพิ่มเติมอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรเป็นความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน (ร่างมาตรา ๕)

๒) กำหนดให้ผู้มีส่วนร่วมหรือส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานต้องรับโทษเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน (ร่างมาตรา ๖)

๓) กำหนดให้การเตรียมและการสมคบเพื่อกระทำความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานเป็นความผิดอาญา (ร่างมาตรา ๗ และ ร่างมาตรา ๘)

๔) กำหนดให้การกระทำความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน หากกระทำโดยร่วมกัน ตั้งแต่สามคนขึ้นไปหรือกระทำโดยสมาชิกขององค์กรอาชญากรรม หรือกระทำโดยการแสดงตนเป็นเจ้าของพนักงานและกระทำการเป็นเจ้าพนักงาน หรือผู้กระทำเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น ข้าราชการ พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พนักงานองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ กรรมการหรือผู้บริหารหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ เจ้าพนักงาน หรือกรรมการองค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ หรือผู้กระทำเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องรับโทษหนักขึ้น (ร่างมาตรา ๘ ถึง ร่างมาตรา ๑๑)

๕) กำหนดให้ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานตามหมวด ๑ แม้ผู้นั้นกระทำลบนอกราชอาณาจักร ผู้นั้นจะต้องรับโทษในราชอาณาจักรโดยให้นำมาตรา ๑๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๑๒)

๖) กำหนดห้ามมิให้ดำเนินคดีอาญากับผู้โยกย้ายถิ่นฐานในความผิดตามหมวดนี้ แต่ไม่กระทบต่อการดำเนินคดีอาญากับผู้โยกย้ายถิ่นฐานในความผิดฐานอื่น ตามหลักเกณฑ์เรื่องความรับผิดทางอาญาของผู้โยกย้ายถิ่นฐานตามพิธีสารเพื่อต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ทางบก ทางทะเล และทางอากาศเพิ่มเติมอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร (ร่างมาตรา ๑๓)

๗) กำหนดให้ความผิดตามหมวดนี้เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ร่างมาตรา ๑๔)

๘) กำหนดให้อัยการสูงสุดหรือผู้ซึ่งอัยการสูงสุดมอบหมายเป็นผู้ประสานงาน โดยให้มีสำนักงานอัยการสูงสุดเป็นหน่วยงานกลางในการประสานงานเพื่อดำเนินมาตรการป้องกันและปราบปรามการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานรวมถึงมาตรการในการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและต่างประเทศ เพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๕ ถึง ร่างมาตรา ๑๗)

๙) กำหนดให้มีมาตรการให้ความช่วยเหลือและคุ้มครองผู้โยกย้ายถิ่นฐานตามความเหมาะสมภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ และกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ โดยคำนึงถึงความปลอดภัย ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และหลักการว่าด้วยการไม่เลือกปฏิบัติ (ร่างมาตรา ๑๘)

๔.๔ หมวด ๒ มาตรการป้องกันและปราบปรามการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน (ร่างมาตรา ๑๙ ถึง มาตรา ๒๘)

๑) กำหนดอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๙)

๒) กำหนดให้ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารอื่นใดซึ่งส่งทางไปรษณีย์ โทรเลข โทรศัพท์ โทรสาร คอมพิวเตอร์ เครื่องมือหรืออุปกรณ์ในการสื่อสารสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อสารสนเทศอื่นใด ถูกใช้หรืออาจถูกใช้เพื่อประโยชน์ในการกระทำความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับอนุมัติเป็นหนังสือจากอัยการสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี สามารถยื่นคำขอฝ่ายเดียวต่อศาลอาญาหรือศาลจังหวัดที่มีเขตอำนาจเพื่อมีคำสั่งอนุญาตให้พนักงานเจ้าหน้าที่ได้มาซึ่งเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารดังกล่าวนั้น และกำหนดให้เก็บรักษาและใช้ประโยชน์เอกสารหรือข้อมูลที่ได้มานั้นในการสืบสวนและใช้เป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดีความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานเท่านั้น โดยห้ามมิให้บุคคลซึ่งดำเนินการดังกล่าวเปิดเผยข้อมูลที่ได้มา เว้นแต่เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ซึ่งได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๐ และเป็นการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่หรือตามกฎหมายหรือตามคำสั่งศาล (ร่างมาตรา ๒๐ และร่างมาตรา ๒๑)

๓) กำหนดให้ในกรณีจำเป็นและเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ให้อัยการสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย แล้วแต่กรณี มอบหมายให้บุคคลใดจัดทำเอกสารหรือหลักฐานใดขึ้น หรือปฏิบัติการอำพราง เพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวน โดยการจัดทำเอกสารหรือหลักฐานใด หรือการปฏิบัติการอำพรางดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นการกระทำโดยชอบด้วยกฎหมาย (ร่างมาตรา ๒๒)

๔) กำหนดให้ในกรณีจำเป็นและเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอัยการสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย แล้วแต่กรณี มีอำนาจให้มีการเคลื่อนย้ายภายใต้การควบคุม โดยการกระทำและพยานหลักฐานที่ได้มาจากการกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าว ให้รับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ (ร่างมาตรา ๒๓)

๕) กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถใช้เครื่องมือสื่อสารโทรคมนาคม เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ หรือด้วยวิธีการอื่นใด เฉพาะในการสะกดรอยผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดหรือจะกระทำความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน เพื่อสืบสวน จับกุม แสวงหาและรวบรวมพยานหลักฐาน (ร่างมาตรา ๒๔)

๖) กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (ร่างมาตรา ๒๕)

๕) กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการไปตามอำนาจหน้าที่ที่พระราชบัญญัตินี้หรือตามที่กฎหมายอื่นให้อำนาจ ไม่ต้องรับผิดชอบทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัย (ร่างมาตรา ๒๖)

๖) กำหนดให้ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน พนักงานอัยการโดยตนเองหรือโดยได้รับคำร้องขอจากพนักงานสอบสวนจะนำผู้โยกย้ายถิ่นฐานหรือพยานบุคคลมาขึ้นคำร้องต่อขอสืบพยานไว้ล่วงหน้าศาล ทั้งในกรณีก่อนฟ้องคดีต่อศาลหรือภายหลังฟ้องคดีต่อศาลแล้วแต่ก่อนวันนัดสืบพยานก็ได้ (ร่างมาตรา ๒๗ และร่างมาตรา ๒๘)

๔.๕ หมวด ๓ มาตรการป้องกันและปราบปรามการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางทะเล

๑) กำหนดให้อัยการสูงสุดหรือผู้ซึ่งอัยการสูงสุดมอบหมายเป็นผู้พิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับความร่วมมือกับรัฐอื่นในการใช้มาตรการป้องกันและปราบปรามการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางทะเล (ร่างมาตรา ๒๙)

๒) กำหนดให้กรณีซึ่งอัยการสูงสุดหรือผู้ซึ่งอัยการสูงสุดมอบหมายได้รับคำร้องขอจากรัฐเจ้าของธงหรือเครื่องหมายการจดทะเบียนให้ดำเนินการใด ๆ กับเรือที่ชักธงหรือแสดงเครื่องหมายการจดทะเบียนของรัฐดังกล่าว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินมาตรการตามที่อัยการสูงสุดหรือผู้ซึ่งอัยการสูงสุดมอบหมายได้ตกลงกับรัฐเจ้าของธงหรือรัฐเจ้าของเครื่องหมายการจดทะเบียนเรือ นั้น รวมทั้งให้ดำเนินมาตรการที่จำเป็นเพื่อบรรเทาอันตรายที่กำลังจะเกิดขึ้นต่อชีวิตของบุคคลด้วย และเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการดังกล่าวแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งอัยการสูงสุดหรือผู้ซึ่งอัยการสูงสุดมอบหมายเพื่อแจ้งผลการดำเนินการให้รัฐเจ้าของธงหรือเครื่องหมายการจดทะเบียนทราบ (ร่างมาตรา ๓๐)

๓) กำหนดให้กรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ในเรือซึ่งกำลังเดินเรืออยู่นอกทะเลอาณาเขต และเรือ่นั้นเป็นเรือซึ่งมีสัญชาติของรัฐภาคี ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งอัยการสูงสุดหรือผู้ซึ่งอัยการสูงสุดมอบหมาย เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ เว้นแต่กรณีดังกล่าวเป็นเรือไร้สัญชาติ หรือในเรือซึ่งมีสัญชาติของรัฐภาคีซึ่งกำลังเดินเรืออยู่ในเขตต่อเนื่อง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสามารถดำเนินการตามกฎหมายต่อเรือ บุคคลและทรัพย์สินบนเรือ นั้นได้โดยไม่ต้องดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ดังกล่าว และได้กำหนดคำนิยาม คำว่า “เรือไร้สัญชาติ” ให้หมายความว่า เรือที่ไม่ได้จดทะเบียนตามกฎหมายของประเทศใดประเทศหนึ่ง หรือเรือที่มีตั้งแต่สองสัญชาติขึ้นไป หรือเรือที่เปลี่ยนธงในระหว่างการเดินเรือ (ร่างมาตรา ๓๑)

๔) กำหนดให้กรณีเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่มีเหตุผลที่เชื่อได้ว่าเรือต่างชาติหรือเรือไร้สัญชาติได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ให้อาณัติสัญญาณให้หยุด หากเรือนั้นไม่หยุด พนักงานเจ้าหน้าที่มีสิทธิไล่ตามติดพันเรือนั้น เพื่อบังคับให้เรือนั้นหยุดหรือไปยังที่แห่งใดแห่งหนึ่ง โดยสามารถดำเนินการต่อไปนอกทะเลอาณาเขต เขตต่อเนื่อง หรือเขตเศรษฐกิจจำเพาะได้ หากการไล่ตามติดพันนั้นมีได้ขาดตอนลง แต่ทั้งนี้สิทธิการไล่ตามติดพันนั้นสิ้นสุดลงทันทีเมื่อเรือที่ถูกไล่ตามติดพันนั้นเข้าสู่ทะเลอาณาเขตของประเทศตนหรือประเทศอื่น โดยการไล่ตามติดพันนั้นอาจกระทำโดยเรือหรืออากาศยานอื่นของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติการร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่ก็ได้ (ร่างมาตรา ๓๒)

๕) กำหนดพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ในกรณีเหตุเกิดในทะเลอาณาเขต นอกทะเลอาณาเขต หรือส่วนหนึ่งส่วนใดเกิดขึ้นนอกทะเลอาณาเขต โดยมีให้นับระยะเวลาเดินทางตามปกติที่นำตัวผู้กระทำความผิดส่งให้พนักงานสอบสวนเป็นเวลาควบคุมผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ร่างมาตรา ๓๓)

๖) กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจในการมาตรการป้องกันและปราบปรามการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางทะเลเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาและพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ร่างมาตรา ๓๔)

๔.๖ หมวด ๔ ความร่วมมือที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินคดี (ร่างมาตรา ๓๕ และร่างมาตรา ๓๖)

กำหนดให้กรณีเมื่อผู้ต้องหาซึ่งให้ข้อมูลเองโดยสมัครใจต่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ ซึ่งเป็นข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการสืบสวนสอบสวนเกี่ยวกับกิจกรรมและการกระทำความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน และข้อมูลดังกล่าวสามารถใช้เป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดีต่อหัวหน้าหรือผู้มีบทบาทสำคัญในการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานให้อัยการสูงสุดมีอำนาจใช้ดุลพินิจออกคำสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหานั้นทุกข้อหาหรือบางข้อหาก็ได้ หากเป็นกรณีที่มีการฟ้องคดีแล้ว หากการให้ข้อมูลดังกล่าวได้กระทำในระหว่างการพิจารณาคดีของศาล ให้อัยการสูงสุดมีอำนาจออกคำสั่งถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์ ถอนฎีกา หรือไม่อุทธรณ์ ไม่ฎีกา ในความผิดนั้นทั้งหมดหรือบางส่วน แล้วแต่กรณี

๔.๗ หมวด ๕ บทกำหนดโทษ (ร่างมาตรา ๓๗ ถึงมาตรา ๔๖)

๑) กำหนดระวางโทษทั้งกรณีบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล รวมทั้งกรณีซึ่งเป็นเหตุเพิ่มโทษในการกระทำความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน (ร่างมาตรา ๓๗ ถึงมาตรา ๔๐)

๒) กำหนดให้การไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่กรณีพนักงานมีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งบัญชี เอกสารหรือวัตถุใด ๆ มาเพื่อตรวจสอบเพื่อประกอบการพิจารณา เป็นความผิดอาญา (ร่างมาตรา ๔๑)

๓) กำหนดระวางโทษสำหรับผู้ซึ่งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ได้มาจากการดำเนินการตามมาตรา ๒๐ โดยได้ไม่รับอนุญาต แต่หากผู้กระทำการดังกล่าวเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานสอบสวน หรือผู้ซึ่งเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๐ ต้องระวางโทษเพิ่มขึ้นเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนด (ร่างมาตรา ๔๒)

๔) กำหนดให้การกระทำของผู้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติกรอำนวยการ และสะกดรอยกระทำการหากกระทำนอกเหนือวัตถุประสงค์ในการสืบสวนสอบสวนเพื่อแสวงหาประโยชน์อันมิชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ผู้นั้นไม่ได้รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้ แต่หากการกระทำนั้นเป็นความผิดอาญาให้ระวางโทษเป็นสองเท่าของความผิดนั้น (ร่างมาตรา ๔๓)

๕) กำหนดให้การกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กำหนดไว้ซึ่งมีลักษณะเป็นขัดขวางการสืบสวน การสอบสวน การฟ้องร้อง หรือการดำเนินคดีความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานเป็นความผิดทางอาญา (ร่างมาตรา ๔๔)

๖) กำหนดให้การยักย้าย ทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย ทำให้สูญหายหรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งเอกสารหรือบันทึกข้อมูล หรือทรัพย์สินที่พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ยึดหรืออายัดไว้เป็นความผิดทางอาญา (ร่างมาตรา ๔๕)

๗) กำหนดให้มีมาตรการในการริบทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิด หรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิด หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิด โดยมีให้นำมาตรา ๓๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๔๖)